

(19) DANMARK

DIREKTORATET FOR
PATENT- OG VAREMÆRKEVÆSENET

(12) FREMLÆGGELSESSKRIFT (11) 144105 B

(21) Ansøgning nr. 6223/68 (51) Int.Cl.³ F 41 C 29/00
(22) Indleveringsdag 19. dec. 1968 // F 41 D 11/24
(24) Løbedag 19. dec. 1968
(41) Alm. tilgængelig 20. jun. 1970
(44) Fremlagt 7. dec. 1981
(86) International ansøgning nr. -
(86) International indleveringsdag -
(85) Videreførelsesdag -
(62) Stamansøgning nr. -
(30) Prioritet -

(71) Ansøger DISA A/S (DANSK INDUSTRI SYNDIKAT A/S), 2730 Herlev, DK.

(72) Opfinder Viggo Børup, DK.

(74) Fuldmægtig Dansk Patent Kontor ApS.

(54) Geværleje.

Opfindelsen angår et geværleje for et på et underlag, f.eks. en lavet, støttet gevær eller tilsvarende våben, der i geværets brugsstilling og i forhold til skudretningen på undersiden af sit forskæfte eller overrør har en herpå fastsiddende koblingsklods, som foruden en nedadvendende underside udviser en fra bagenden af koblingsklodsen bagudragende hage, medens koblingsklodsens forside danner en fremadvendende støtteflade, hvilket geværleje, der fortrinsvis er udformet med langs siderne opdragende vanger, har en bæreflade svarende til koblingsklodsens nedadvendende underside, en bagudvendende støtteflade svarende til koblingsklodsens fremadvendende forside samt et fremadragende næb til indgriben over hagen af den til anbringelse i geværlejret indrettede koblingsklods, hvorhos der forefindes midler til at hindre

DK 144105B

et i geværlejet anbragt gevær med omtalte klods i at vippe i forhold til geværlejet.

Koblingsklodser som ovenfor beskrevet er almindeligt standardudstyr til anerkendte og meget udbredte geværtyper, således at et og samme geværleje vil kunne anvendes i forbindelse med vilkårlige geværer af samme type.

Et geværleje af ovennævnte art må nødvendigvis ved brugen være forbundet med midler til at forhindre koblingsklodsens vipning i forhold til geværlejet, da i modsat fald koblingsklodsen og dermed geværet ved en sådan vipning utilsigtet kan frigøres fra geværlejet. Ved de kendte konstruktioner har disse midler bestået i, at geværet i et forholdsvis langt bag koblingsklodsen beliggende punkt støttes af en fast understøtning, som er stift forbundet med det i indgreb med koblingsklodsen værende geværleje. Dette nødvendiggør en mellem de to understøtningspunkter for geværet forløbende fast del, f.eks. vuggen til en lavet. Herved vanskeliggøres i mange tilfælde betjeningen af geværet, og nævnte forbindelsesdel giver en vægtforøgelse af understøtningskonstruktionen, der nedsætter våbenets mobilitet. Endelig medfører den omstændighed, at geværet ved anbringelsen skal fastgøres i to i afstand fra hinanden beliggende understøtningspunkter, en eventuelt skæbnesvanger arbejdsforsinkelse.

Ofte er det bageste understøtningspunkt udformet som en hængsel-forbindelse, der samles ved geværets anbringelse, hvorpå koblingsklodsen ved nedvipning af geværet bringes på plads i geværlejet. For at muliggøre dette er geværlejets næb indrettet forskydeligt i forhold til det øvrige geværleje og fjederpåvirket til fremskydning, således at det, eventuelt ved trykket fra den ned mod geværlejet svingede koblingsklods, kan skydes tilbage og herved tillade koblingsklodsen at blive anbragt i geværlejet, hvorpå det under påvirkning af sin fjeder skydes frem over koblingsklodsens bagudvendende hage. Foruden ovennævnte ulemper fås der ved denne konstruktion med fastholdelse af koblingsklodsen

ved et forskydeligt næb på grund af dettes forskydelige montering en langt svagere og mindre sikker fastholdelse af koblingsklodsen end et fast næb.

Opfindelsen har til formål at skabe et geværleje, der ikke frembyder ovennævnte ulemper, og i hvilket geværet let og hurtigt kan anbringes og fastholdes fuldstændig sikkert, og opfindelsen tager især sigte på geværets anvendelse mod flyvemaskiner og andre mål, der som følge af deres bevægelighed og hastighed foruden hurtig anbringelse af geværet i geværlejet kræver meget stor og bekvem retningsfrihed for geværet.

Geværlejet ifølge opfindelsen er ejendommeligt ved det i den kendetegnende del af krav 1 anførte. Geværet er herved fastholdt til geværlejet uden mulighed for vipning i forhold til dette, idet en indadgående vipning er forhindret af geværlejets næb. Geværlejet tilfredsstiller derved fuldt ud de fordringer, der i denne henseende kan stilles i forbindelse med kamphandlinger såvel til lands som til søs.

I geværlejet ifølge opfindelsen kan traversdelen på den højdeforskydelige støttedel være forlænget med støtteflader, der rager længere ud til siden end svarende til bredden af koblingsklodsens bæreflade. Herved fås der en yderligere støtte mod sideværts væltning af geværet i geværlejet, idet støttefladerne ligger an mod geværets relativt til koblingsklodsen brede låseramme.

Den højdeforskydelige støttedel kan ifølge opfindelsen ved sin forskydning til og fra sin anden stilling være forskydelig i geværlejets længderetning og mod i det væsentlige i denne retning virkende fjedrende organer hvorhos låseorganer på haledelen og på støttedelen i dennes anden stilling ligger således i forhold til hinanden, at de ved støttedelens forskydning og som følge af de fjedrende organers virkning kommer i indbyrdes låseindgreb.

Det fjederpåvirkede låseindgreb giver en meget stabil sammenlåsning, som ikke påvirkes af de slag- og rystepåvirkninger geværet eller underlaget, f.eks. lavetten, udsættes for.

Ifølge opfindelsen kan haledelen være forkrøbbet og have en gennemgående udskæring, i hvilken støttedelen er lejret, hvilken udskærings sidevægge er parallelle med geværlejets sider og vinkelret på det af bærefladerne dannende plan. Ved hjælp af denne udskæring opnås mulighed for en sammenkobling af haledelen og støttedelen, som ikke kræver særlig megen plads.

Den højdeforskydelige del kan ifølge opfindelsen være lejret svingbart om en aksel, der forløber tværs over udskæringen parallelt med bærefladerne og vinkelret på udskæringens sidevægge. Herved er der opnået en pålidelig, men dog enkel samling af haledelen og støttedelen.

Ved en foretrukken udførelsesform for et geværleje ifølge opfindelsen har støttedelen en langstrakt gennemboring for akselen, og i den bageste væg af gennemboringen har en derpå tværrettet udbo- ring, i hvilken er anbragt en skruetrykfjeder, som med en bagerfor- met sko er indrettet til at kunne ligge fjedrende an mod siden af akselen og at forskyde støttedelen bagud i udskæringen, som bagtil er begrænset af en låsebro, der ved støttedelens bagudgående for- skydning kan komme i indgreb med et låsehak på støttedelen, når denne er svinget til sin anden stilling, hvilken støttedel har et fingergreb til ved tryk mod samme at forskyde støttedelen på akse- len imod fjedertrykket fra fjederen. Den langstrakte gennemboring og skruetrykfjederen sikrer i forening en præcis og eftergivelig bevægelse i geværlejets længderetning af den højdeforskydelige del i forhold til haledelen.

Endelig kan akselen ifølge opfindelsen have en sådan længde, at den anbragt i gennemboringen rager ud fra lejedelens sideflader un- der dannelse af akselforlængelser til drejelig anbringelse i leje- huller i gaffelgrene på en gaffel. Den i forvejen nødvendige aksel anvendes herved tillige til en til lodret plan drejelig fastgørel- se af geværlejet til opnåelse af elevation af et i geværlejet mon- teret våben.

Opfindelsen vil blive nærmere beskrevet i forbindelse med den på tegningen viste udførelsesform, hvoraf også yderligere ejendommeligheder vil fremgå i forbindelse med kravene. På tegningen viser

- fig. 1 et lodret længdesnit gennem et leje ifølge opfindelsen samt brudstykkeagtigt og set fra siden den til lejet passende koblingsklods på overrøret af et gevær, forinden anbringelsen i lejet,
- fig. 2 det samme efter koblingsklodsen anbringelse i lejet og lejets støttedel fastlåst i sin øvre støttestilling,
- fig. 3 selve lejedelen set fra siden,
- fig. 4 samme set fra oven,
- fig. 5 et snit efter linien V-V i fig. 3,
- fig. 6 støttedelen set fra siden,
- fig. 7 samme set fra enden, bagfra,
- fig. 8 i større målestok et brudstykkeagtigt længdesnit gennem støttedelen parallelt med dets fladside, visende den som fjederhus tjænende udboring med isat fjeder og fjeder-sko, og
- fig. 9 og 10 en pivotgaffel til pivotering af lejet, set henholdsvis forfra og fra siden.

Som vist i fig. 1 og 2, er der på undersiden af et overrør 1 af f.eks. et maskingevær fastgjort en koblingsklods 2, der har en nedadvendende underside 3, en bagudragende hage 4 og en fremadvendende forside 5, idet geværets fremadretning er angivet ved pilen P.

Lejet 6 ifølge opfindelsen består af en egentlig lejedel 7 og en i forhold hertil drejelig støttedel 8. Lejedelen 7 har en opadvendende bæreflade 10 for klodsens underside 3 og en bagudvendende støtteflade 11 for dens forside 5 samt et fremadvendende næb 12 til indgriben over hagen 4 på klodsen, når denne er anbragt på plads i lejet som vist i fig. 2. I fig. 1 er geværet vist skråtliggende i forhold til lejet for at antyde den stilling, det må

indtage ved indføring i lejet. Til siderne er bærefladen 10 begrænset af opstående vanger 13, se fig. 4 og 5, til støtte for klodsen og styring under dens anbringelse i lejet.

Som det bedst ses af fig. 3 og 4, er lejedelen 7 udformet med en bagudragende forkrøbbet hale 14, der har en lodret gennemgående udskæring 15, som bagest er begrænset af en låsebro 16, hvis funktion senere vil blive forklaret. Vangerne af udskæringen 15 er forsynet med gennemboringer 17, i hvilke en tværs gennem udskæringen gående aksel 18 er fastgjort.

Støttedelen 8, se fig. 6 og 7, har form af en flad profileret klods, hvis tykkelse svarer til bredden af udskæringen 15 i lejedelens hale 14, og som er forsynet med en langstrakt gennemboring 19, med hvilken den er anbragt drejelig og forskydelig på den gennem boringen krydsende del af akselen 18, således at støttedelen under disse bevægelser er styret af udskæringens vanger mod vridning. I den bageste ende af den langstrakte gennemboring 19, se fig. 8, har støttedelen en som fjederhus tjenende langsgående udboring 20, i hvilken er anbragt en mod bunden af udboringen støttende skruetrykfjeder 21, hvis anden ende er indsat i en i udboringen glidende styret bagerformet fjedersko 22, med hvilken fjederen trykker mod siden af akselen 18 og således søger at forskyde støttedelen på tværs af denne aksel. Bagsiden af støttedelen er udformet med et fingergreb 23 og et låsehak 24. Opadtil udviser støttedelen en eventuelt buet frigang 25 for overrøret 1 af det i lejet anbragte gevær, og støttedelen er tilføjede udformet med en til begge sider udragende traversdel 26 med støtteflader 27 for eksempelvis låserammen på et i lejet anbragt maskingevær, der herved får en ekstra støtte mod kæntring.

I den i fig. 1 viste nedadsvingede stilling af støttedelen 8 danner denne ikke nogen hindring for indføringen af den på geværet fastsiddende koblingsklods 2 i lejedelens leje, som vist i fig. 2, hvor næbbet 12 griber ind over hagen 4 på klodsen 2 og holder bagenden af denne nede, medens støttefladen 11 støtter mod forsiden 5 af den på bærefladen 10 hvilende og af vangerne 13

støttede klods, der herved er fastholdt mod forskydning i længderetning og til siderne, men som ikke hindrer geværet i at blive vippt opad med munden i forhold til lejet. En sådan vipningsbevægelse hindres imidlertid af støttedelen 8, der ved et skub mod undersiden af fingergrebsdelen 23 er blevet svinget til den i fig. 2 viste stilling, i hvilken den fastholdes ved det af fjederen 21 bevirkede indgreb mellem låsebroen 16 på lejedelens hale 14 og låsehakket 24 på støttedelen 8, og i denne stilling trykker støttedelen med sine støtteflader 27 mod undersiden af støttefladen 9 på geværet, der således er urokkeligt fastholdt såvel mod vipning som forskydning i forhold til lejet.

Frigørelsen fra lejet foregår på den måde, at støttedelen 8 ved et tryk mod fingergrebet 23 presses frem under overvindelse af modstanden fra fjederen 21, hvorved den forskydes på tværs af akselen 18, til låsehakket 24 kommer ud af indgreb med låsebroen 16, og ved det mod fingergrebet 23 virkende tryk svinges støttedelen da nedad til den i fig. 1 viste stilling, hvor den ikke er til hinder for geværets udtagning af lejet.

Lejet ifølge opfindelsen er hensigtsmæssigt udstyret med en affuteringsdel, som gør det muligt at anbringe det med lejet forbundne gevær på et meget enkelt og eventuelt interimistisk tilvejebragt underlag under hensyn til fuld retningsfrihed for geværet såvel til siderne som i højden. En sådan affuteringsdel er vist i fig. 9 og 10 i form af en gaffel 28 med pladeformede grene 29, der har gennemboringer 30 for en vandret aksel, og et cylindrisk skaft 31. Lejet 6 anbringes i mellemrummet mellem grenene 29 med de ud til siderne ragende ender af akselen 18 drejeligt lejret i gaffelgrenenes gennemboringer 30, og det således kompletterede leje kan nu anbringes med gaffelskaftet 31 i et eller andet cylindrisk pivotleje, hvorved den alsidige drejelighed af lejet og dermed af geværet er sikret. Geværet kan, alt efter forholdene, anbringes i det med gaffelen udstyrede leje, enten før eller efter at dette er monteret med gaffel i pivotlejet.

Den viste gaffel tillader ikke geværet at blive eleveret til i nærheden af lodret. For at opnå dette kan gaffelgrenene som i og for sig kendt være formet krumme eller forkrøbbede i det på den vandrette omdrejningsakse vinkelrette plan. Ligeledes kan gaffelens skaft i stedet for cylindrisk være konisk til anbringelse i et tilsvarende leje, eller det kan være hult med en nedadtil åben cylindrisk eller konisk udboring til anbringelse på en tilsvarende formet pivottap.

Opfindelsen kan også benyttes til andre skydevåben eller kasteapparater, f.eks. granatkastere og raketudstyr, blot disse er forsynet med en til lejet passende koblingsklods.

P A T E N T K R A V

1. Geværleje for et på et underlag, f.eks. en lavet, støttet gevær eller tilsvarende våben (1), der i geværets brugsstilling og i forhold til skudretningen på undersiden af sit forskæfte eller overrør har en herpå fastsiddende koblingsklods (2), som foruden en nedadvendende underside (3) har en fra bagenden af koblingsklodsen bagudragende hage (4), medens koblingsklodsen forside (5) danner en fremadvendende støtteflade, hvilket geværleje (6), der fortrinsvis er udformet med langs siderne opragende vanger (13), har en bæreflade (10) svarende til koblingsklodsens nedadvendende underside (3), en bagudvendende støtteflade (11) svarende til koblingsklodsens fremadvendende forside (5) samt et fremadragende næb (12) til indgriben over hagen (4) af den til anbringelse i geværlejet (6) indrettede koblingsklods (2), hvorhos der forefindes midler til at hindre et i geværlejet anbragt gevær med omtalte klods (2) i at vippe i forhold til geværlejet, k e n d e t e g n e t ved, at den egentlige lejedel (7) har en forlængelse, hvis overside fra næbbet (12) og bagud forløber så skråt, at hagen (4) kan trækkes ind under næbbet (12), og at denne forlængelse ender i en haledel (14), der bærer en mellem to stillinger højdeforskydelig støttedel (8), der i sin første, nederste stilling (fig. 1) tillader, at hagen (4) kan trækkes ind under næbbet (12) eller ved bevægelse i modsat retning kan skubbes ud af indgreb med næbbet (12), og i sin anden stilling (fig. 2) dels støtter mod geværets underside resp. støtteflade (9) med en traversdel (26) i en sådan stilling, at koblingsklodsens underside hviler helt på bærefladen (10), og dels er låset i indgreb med haledelen (14).

2. Geværleje ifølge krav 1, k e n d e t e g n e t ved, at traversdelen (26) på den højdeforskydelige støttedel (8) er forlænget med støtteflader (27), der rager længere ud til siden end svarende til bredden af koblingsklodsens (2) underside (3). (fig. 7).

3. Geværleje ifølge krav 1, k e n d e t e g n e t ved, at den højdeforskydelige støttedel (8) ved sin forskydning til og fra sin anden stilling er forskydelig i geværlejets længderetning og mod i det væsentlige i denne retning virkende fjedrende organer hvorhos låseorganer på haledelen (14) og på støttedelen (8) i dennes anden stilling ligger således i forhold til hinanden, at de ved støttedelens forskydning og som følge af de fjedrende organers virkning kommer i indbyrdes låseindgreb.

4. Geværleje ifølge krav 1 eller 3, k e n d e t e g n e t ved, at haledelen (14) er forkrøbbet og har en gennemgående udskæring (15), i hvilken støttedelen (8) er lejret, hvilken udskærings sidevægge er parallelle med geværlejets sider og vinkelret på det af bærefladen (10) dannende plan.

5. Geværleje ifølge krav 4, k e n d e t e g n e t ved, at den højdeforskydelige del (8) er lejret svingbar om en aksel (18), der forløber tværs over udskæringen (15) parallelt med bærefladen (10) og vinkelret på udskæringens (15) sidevægge.

6. Geværleje ifølge krav 4, k e n d e t e g n e t ved, at støttedelen (8) har en langstrakt gennemboring (19) for akselen (18), og i den bageste væg af gennemboringen har en derpå tværrettet udboring (20), i hvilken er anbragt en skruetrykfjeder (21), som med en bagerformet sko (22) er indrettet til at kunne ligge fjedrende an mod siden af akselen (18) og at forskyde støttedelen (8) bagud i udskæringen (15), som bagtil er begrænset af en låsebro (16), der ved støttedelens (8) bagudgående forskydning kan komme i indgreb med et låsehak (24) på støttedelen (8), når denne er svinget til sin anden stilling, hvilken støttedel har et fingergreb (23) til ved tryk mod samme at forskyde støttedelen på akselen (18) imod fjedertrykket fra fjederen (21).

7. Geværleje ifølge krav 5 og 6, k e n d e t e g n e t ved, at akselen (18) har en sådan længde, at den anbragt i gennemboringen (17) rager ud fra lejedelens (7) sideflader under dannelse af akselforlængelser til drejelig anbringelse i lejevuller (30) i gaffelgrene (29) på en gaffel (28).

Fremdragne publikationer:

Dansk patentansøgning nr. 4516/67
Fransk patent nr. 863895.

Fig. 1

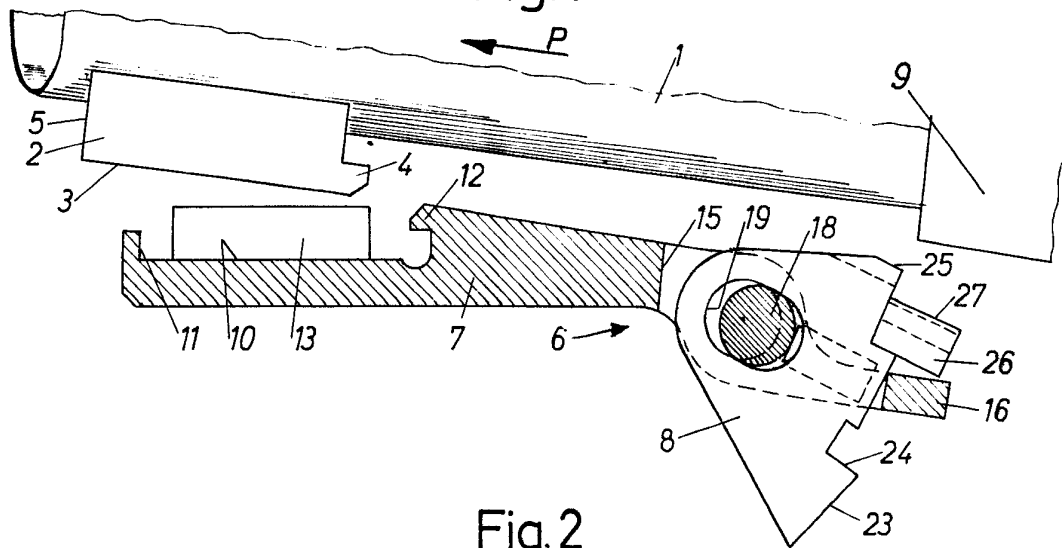

Fig. 2

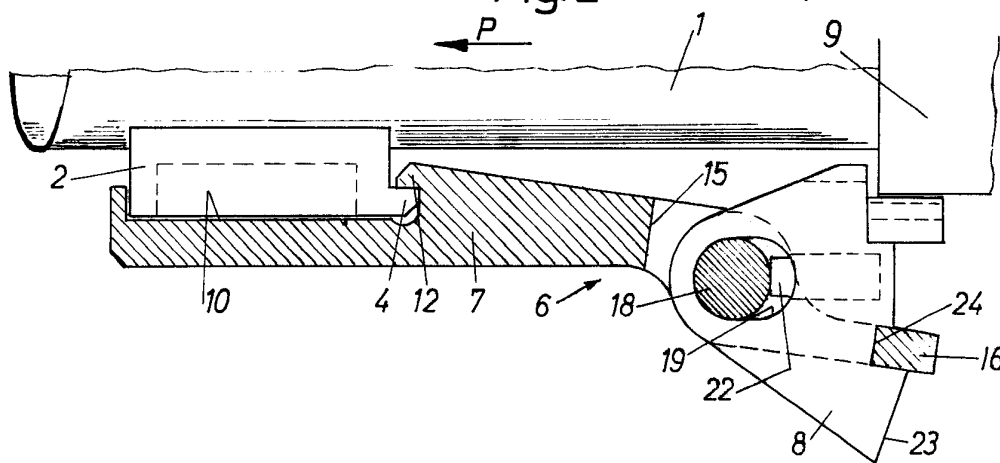

Fig. 3

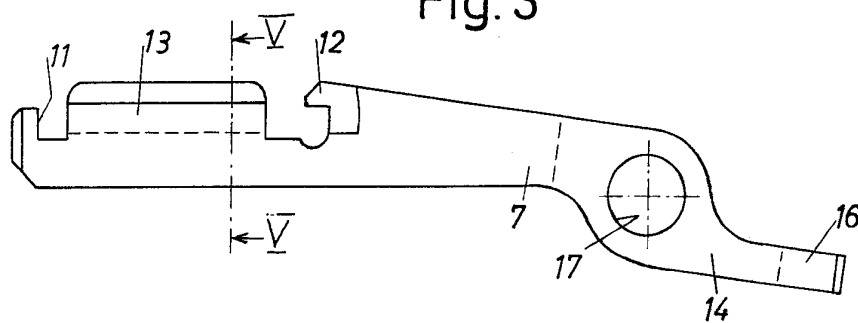

Fig. 4

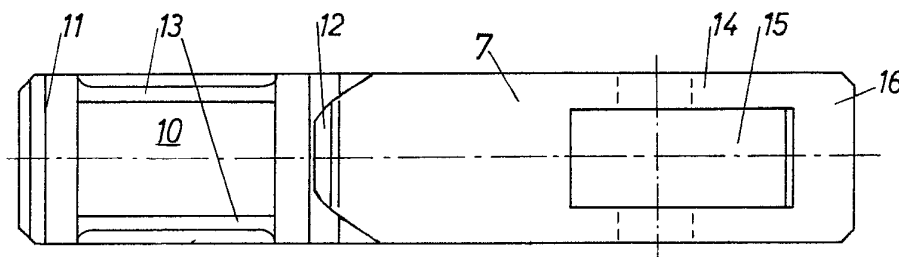

Fig. 5

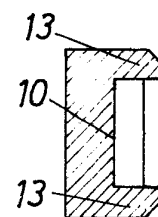

Fig. 7

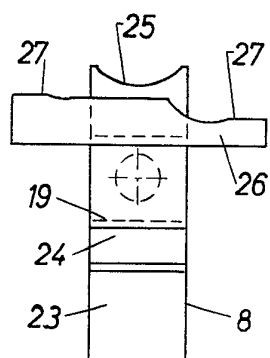

Fig. 6

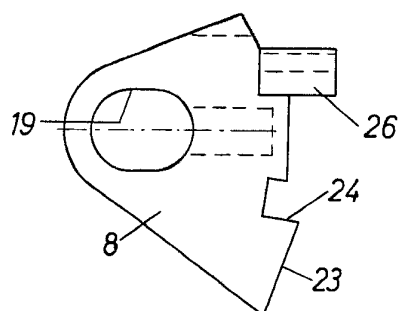

Fig. 8

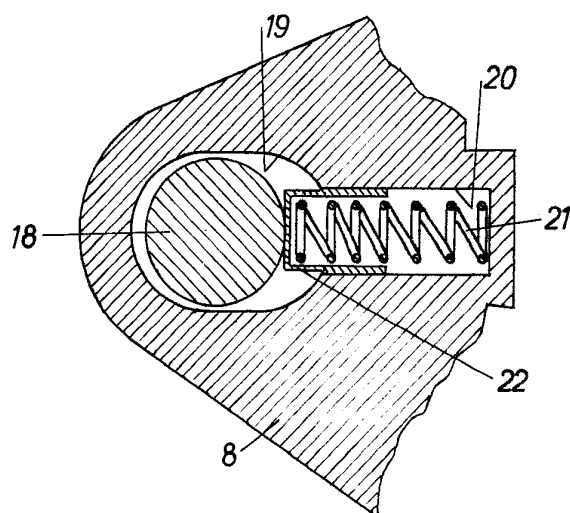

Fig.10

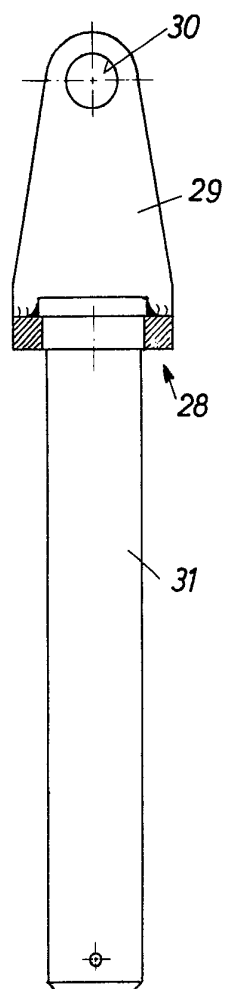

Fig.9

